

Système Management Renault
(Sistem vodenja v Renaultu)

Sistem zagotavljanja varnosti in
zdravja pri dela v Revozu

Uvod

Revoz d.d. je podjetje za proizvodnjo vozil v 100 % lasti Renaulta, v katerem proizvajamo cca 650 Cliov dnevno. V podjetje dela 2500 zaposlenih, s povprečno starostjo 38 let. Pretežno 1500 je proizvodnih delavcev, ki delajo v štirih proizvodnih enotah; presernici, karosernici, lakirnici in montaži. Za zagotavljanje nemotenega proizvodnega procesa se trudijo v službi industrijske logistike in v službi vzdrževanja tovarne. Režijske službe sestavljajo finančna direkcija, nabava, direkcija človeških virov in inženiring.

Zagotavljanje varnih in zdravih pogojev dela je ena od prioritet skupine Renault, ki se je že konec 90. leta preteklega stoletja odločila, da bo z uvedbo sistema zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu zagotovila pogoje za stalni napredek tudi na tem področju. Za kar razvila je svoj sistem - système Management Renault (S.M.R), kar v slovenščino prevajamo Sistem vodenja v Renault, ki v glavnem povzema določila mednarodnega standarda 18001.

V Revozu smo začeli uvajati SMR že v letu 2002, ko je bila opravljena ocena stanja in izdelan načrt uvedbe. Jeseni 2003 je bila izvedena pred presoja s strani notranjih presojevalcev, strokovnjakov iz centralnih služb Renaulta. V juniju 2004 pa je bila opravljena se tako imenovana zunanja presoja, ki jo je opravil Socotec Industries v sodelovanju s že prej omenjenimi strokovnjaki centralnih služb. Certifikat SMR, oziroma v francoščini Label SMR, velja tri leta, tako da se že sedaj pripravljamo za ponovno notranjo presojo, ki bo decembra letos. Sledila pa ji bo tako imenovana obnovitvena presoja v juniju 2007.

Sistem SMR, je sestavljen iz šestih poglavij, v vsakem od njih pa najdemo podpoglavja s pomočjo katerih zagotavljamo že prej omenjeni stalni napredek.

1. poglavje: angažiranost, organizacija in struktura

1.1. Politika

Vodstvo tovarne je v pisni obliki določilo politiko Varstva pri delu (Conditions de Travail), ki napisana na jasen in strnjen način v dokumentu, ki je označen z datumom in podpisan.

Politika Varstva pri delu povzema značilna tovarno glede na njeno velikost, naravo dejavnosti in na pristna tveganja. Poleg tega se ujema s politiko Varstva pri delu cele skupine Renault.

Za to politiko je značilno, da se zavzema za skladnost glede na predpisane obveznosti kot tudi za stalno izboljševanje.

Politika Varstva pri delu je bila posredovana vsem osebam v tovarni in eventualno tudi zunanjim zainteresiranim osebam.

1.2. Cilji, sredstva in program aktivnosti

V skladu s politiko zdravja in varstva pri delu se na nivoju tovarne določijo merljivi in uresničljivi cilji glede na zdravje/varstvo pri delu. Cilji se nadalje razdelijo na ustrezen način.

V Revozu so bili izbrani cilji varstva pri delu F1, F2 in G in ergonomski cilji.

F1 je število prijavljenih nesreč na milijon opravljenih delovnih ur.

F2 je število nesreč z bolniškim staležem prav tako na milijon opravljenih delovnih ur.

G pa je število dni na bolniški zaradi poškodb na delu.

Ergonomski pokazatelji omogočajo spremljanje izboljšav na delovnih mestih in se izražajo z zmanjševanjem deleža težkih delovnih mest in s poučevanjem deleža lahkih delovnih mest.

Cilji sprejem najvišje vodstvo podjetja in so dokumentirani, posodobljeni in posredovani vsem zainteresiranim osebam.

1.3. Organizacija

Vloge, pooblastila in odgovornost oseb je določena in uradno zapisana v poslovniku SMR, ki je potrjen s strani vodstva tovarne.

Član uprav zadolžen za vire je imenovanih za izdelavo, izvajanje, periodični pregled in ocenitev sistema zagotavljana varnosti in zdravja pri delu.

Vodja službe varstva pri delu odgovoren za redno poročanje na kolegiju tovarne o učinkovitosti sistema in o napredovanju programa aktivnosti.

1.4. Povezava med centralnimi službami in posameznimi tovarnami

Služba varstva pri delu Revoza, se redno udeležuje širših prireditev, ki jih organizira centralna služba varstva pri delu ter upošteva vse podatke, ki so posredovani in zahteva svoje potrebe glede tehnične oziroma metodološke pomoči .

Tovarna posreduje centralnim službam najmanj dva krat na leto podatke o tem, kako napreduje program aktivnosti ter na sistematičen način posreduje poročila z vodstvenih pregledov.

1.5. Vključevanje hierarhije

Osebe srednjega vodstvenega kadra se zavzema za stalno izboljšanje zmogljivosti v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu in sicer s svojim zgledom, z vključevanjem delovnih pogojev v letne cilje svojih sodelavcev, z udeležbo na sestankih Varstva pri delu, na obiskih, pri ogledih tovarn in zapisnikih nesreč, ter tudi s pomočjo posredovanih virov (človeških, materialnih, denarnih, specifičnih kompetenc,...) in ne nazadnje s spodbujanjem k podajanju koristnih predlogov.

1.6. Medicina dela

Medicina dela je še posebej zadolžena za to, da obvesti o vsakršni spremembi zdravja delavcev zaradi njihovega dela. Hkrati ima medicina dela vlogo svetovalca v vodstvu.

Zdravnik Medicine dela:

- izdela vsako leto plan aktivnosti na temo nevarnosti, delovnih mest in pogojev dela.
- hodi na ogled po tovarni.
- obvezno sodeluje pri preučevanju novih proizvodnih tehnik in pri poglobljenih izobraževanjih za varnost ter pri izobraževanjih za reševalce.
- je posvetovalni organ pri konstrukcijah ali novih opremah ter o izvedenih modifikacijah na opremi.
- priskrbi elemente za ocenjevanje tveganja v zvezi z zdravjem, varnostjo in pogoji dela.

Zdravnik je obveščen o rezultatih ocenjevanja nevarnosti, naravi uporabljenih kemičnih proizvodov ter o sprejetih ukrepih za preprečevanje vseh nevarnosti za zdravje in varnost, kot tudi o rezultatih izvedenih meritev in analiz v tovarni.

1.7. Delovanje predstavniških organov zaposlenih

V skladu politiko Varstva pri delu v skupini Renault udeležba predstavniških organov zaposlenih predstavlja pomemben element sistema vodenja zdravja/varstva pri delu.

Tovarna skrbi, da se predstavniške skupine zaposlenih povpraša, obvešča in izobrazi o posameznih vidikih, ki so povezani z zdravjem in varstvom pri delu.

2. poglavje : Izvedba

2.1. Prepoznavanje in ocenjevanje nevarnosti

Prepoznavanje nevarnosti je stalna skrb in predmet rednega ocenjevanja.

To ocenjevanje vsebuje redne, časovno določene in izjemne aktivnosti, v kolikor so lahko predvidene, prehodne in nestandardne premike vseh oseb, prisotnih v tovarni, vključno z zunanjimi izvajalci in podizvajalci kot tudi vse instalacije, proizvode in službe.

Rezultat tega ocenjevanja je zapsan z namenom, da se določi preventivne ukrepe ter obvladovanje primernih nevarnosti.

Preventivni in zaščitni ukrepi se izvajajo v sledečem prednostnem vrstnem redu z namenom, da:

- se izloči vire oziroma vzroke za nevarnost
- se obvlada nevarnosti in tveganja na izvoru z različnimi ukrepi tehnične ali organizacijske narave

V primeru, da obstoječih nevarnosti in tveganj ni mogoče obvladati s kolektivnimi ukrepi, podjetje priskrbi primerno individualno zaščitno opremo in uvede ukrepe z namenom, da zagotovi uporabo ter vzdrževanje le-teh..

Ti preventivni ukrepi so skladni s prisotnimi nevarnostmi in tveganji v tovarni ter zadovoljujejo zahtevam, ki so v skladu s predpisi ter drugim zahtevami.

Te ukrepe je se redno pregleduje in spreminjati, če je to potrebno.

2.2. Sestavine in nevarni proizvodi

Prisotnost in uporabo sestavin ter nevarnih proizvodov je omejena na najnižjo dopustno mejo..

Transporta nevarnih snovi se izvaja ob upoštevanju norm ADR.

Pred uporabo nevarni proizvodi in sestavine odobri skupina specialistov, ki jo sestavljajo ekolog, pooblaščenec za kemikalije, zdravnik in inženir varstva pri delu.

Zaposleni, ki uporabljajo s kemikalijami so izobraženi o previdnostnih ukrepih pri uporabi le-teh. Proizvodi in sestavine imajo navodila za uporabo, na katerih so navedena pravila za uporabo, ki jih je treba upoštevati, kot tudi nošenje obvezne osebne zaščite.

Med samo uporabo in prisotnostjo takšnih izdelkov na delovnem mestu se povzetki varnostni listi nahajati na mestu, kjer se jih lahko ogleda na hiter in enostaven način.

Skladiščenje in ravnanje s kemikalijam se izvaja na podlagi norem Renault, ki so strožja od veljavnih slovenskih pravil.

2.3. Proces zasnove in spremembe

V procesu zasnove se upoštevajo zahteve za zdravje in varnost v skladu s procedurami skupine Renault in zakonodaje. Pri načrtovanju gradbenih posegov se spoštuje pravila izhajajoč iz ustreznih predpisov.

Zahtevani pogoji glede zdravja/varstva, ki so skladnih s pravili in normami, so vključeni tehnično prevzemne pogoje za nabavo dobrin in storitev.

2.4. Oprema in postopki

Pred zagonom se vsa opremo ob dobavi sprejme, preveriti in zabeležiti v skladu s procedurami skupine RENAULT.

Oprema mora ustrezati predpisom in ne sme predstavljati nikakršnih tveganj, oziroma kar se da minimalne rizike. Ta skladnost mora biti zagotovljena med celotnim trajanjem uporabe opreme.

Oprema je redno preverjena in vzdrževana ter prilagojena za delo. Načini dela so določeni, vzdrževani in razpoložljivi za običajno delovanje kot tudi za zasilno delovanje. Posege na opremi izvaja za to ustrezno usposobljeno osebje, upoštevajoč vsa pravila varnosti.

2.5. Procedure in dokumenti

Tovarna je izdelala in hraniti v papirni ali elektronski obliki podatke, ki opisujejo ključne elemente sistema vodenja ter njihove interakcije.

Registri, posnetki/zapisi in drugi dokumenti, predvideni za zakonodajo, so zasnovani po zahtevah Renault in predpisih.

Zagotovljena se veljavnost kot tudi umik poteklih dokumentov.

2.6. Sledenje in razvoj zakonodaje

V skupini RENAULT predstavljajo evropske zahteve absolutno referenco kar se tiče preprečevanja poklicnih nevarnosti, medtem ko je spoštovanje državne zakonodaje nujnost.

Prepoznava se spremembe slovenske zakonodaje, tako da je imenovana odgovorna oseba v službi varstva pri delu, ki se seznanja z zadevami in preverja o dejanskem izvajanju vseh zakonskih zahtev.

2.7. Prostori in delovna mesta

Redno se preverja ali so prostori in delovno okolje takšni, da:

- se lahko ogne ali prepreči izpostavljenost škodljivim vplivom in onesnaženju
- se zagotoviti varnost, zaščita zdravja in najboljše možne delovne pogoje
- se optimizirati delo z izboljšanjem komunikacije

Red, pospravljanje in čistoča se izvaja tako, da se ne povečujejo nevarnosti za zdravje ali varstvo oseb.

2.8. Priprava na nujne situacije in nujne ukrepe

Z vsemi možnimi sredstvi se zagotavlja:

- da so viri energije, nujne razsvetljave ter alarmni sistem primerni ter da ustrezajo zahtevam, skladnimi s pravili.

- da so zaščitna sredstva dostopna in razdeljena zaposlenim na delavnih mestih.

- da ima tovarna stalno na razpolago organizirano strukturo, ki ji omogoča takojšnjo intervencijo ter hitro in učinkovito pomoč.

- da znajo vsi zaposleni ustrezno ravnati v primeru izrednih razmer glede na svojo vlogo v organizaciji.

Preventivni, pripravljalni in odzivni ukrepi za nujne situacije so vpeljeni, preverjeni in posodabljanji.

2.9. Osebe z zmanjšanimi delovnimi sposobnostmi

Oseb z zmanjšanimi delovnimi sposobnostmi v delovnem razmerju se vključuje v delovni proces na lažjih ali prilagojenih delovnih mestih.

2.10. Zunanja podjetja

Dejavnik upoštevanja varnosti s strani zunanjih podjetij predstavljati sestavni del samega procesa izbiranja, predvsem pri odgovoru na razpis.

Kadar so znajdejo zunanja podjetja v situaciji, da njihovi zaposleni sodelujejo pri izvedbi del v tovarni, jih tovarna opozoriti na nevarnosti, ki so vezane na prepletanje aktivnosti, instalacij in materiala različnih izvajalcev, prisotnih na istem delovišču.

Pred pričetkom del se podpiše dogovor o skupnih varnostni ukrepih, ki je nato del dokumentacije pristne na delovišču.

Z rednimi preverjanji se ugotavlja ali so vsi zaposleni pri zunanjih izvajalcih in tisti, ki se nahajajo v območju tovarne, prejeli potrebne podatke in bili ustrezno izobraženi, da je oprema v

dobrem stanju in da ustreza specifičnim zahtevam ter da vsi dejansko upoštevajo ter izvajajo dogovorjene preventivne ukrepe.

Ves čas izvajanja del tovarna organizira koordinacijske sestanke ter redno spremljanje izvajanje varnostnih ukrepov glede na naravo nevarnosti, da lahko zagotovi izvajanje in spoštovanje preventivnih ukrepov.

3. poglavje: Informacije in komuniciranje

3.1. Navodila

Navodila, ki se nanašajo na varovanje zdravja in varnosti, so izobešena na vidnem mestu, razdeljena in tudi redno izpolnjena.

3.2. Dokumenti s splošnimi podatki /obveščanje

Tovarna ima organiziran način notranjega obveščanja, da lahko obvesti in pripomore k doveznosti vseh zaposlenih za varnost glede na rezultate ocenjevanja nevarnosti in nesreč, glede na zahteve, skladne s predpisi ter druge zahteve, cilje in glede na politiko pogojev pri delu oziroma programa aktivnosti.

3.3. Signalizacija preventivnih sredstev

Delavci so obveščeni o preventivnih sredstvih za varnost in zdravje z ustreznim simboli in oznakami na dokumentih za delo, kot s simboli razobešenimi na delovnih mestih.

3.4. Signalizacija sredstev za reševanje

Delavci so obveščeni o sredstvih za reševanje, ki so jim na voljo ter tudi o tem, kako jih uporabiti.

Material za prvo pomoč poškodovanih oseb ali bolnikov, za varnostne instalacije in za gašenje požara je vseskozi dobro označen.

3.5. Signalizacija nevarnosti, povezanih z opremo

Uvedena je obvezna signalizacija, ki jo določata Zakon o delovnih razmerjih ter Zakon o varnosti in zdravju pri delu.

Signalizacija nevarnosti, povezanih z opremo, je obvezna vedno, kadar se nevarnostim ni mogoče izogniti ali jih preprečiti z obstoječo kolektivno zaščito oziroma s samo organizacijo dela.

3.6. Aktivnosti zavedanja

Z obveščanjem preko oglasnih desk, panojev, člankov v tovarniškem glasilu in ustno na sestankih varnosti se seznanjanje zaposlene o varnosti in zdravju pri delu in ukrepih za stalni napredek.

3.7. Sodelovanje zaposlenih

Zaposleni na deloviščih kaizen sodelujejo pri ocenjevanju delovnih mest in opreme, da bi izboljšali varnost ter delovne pogoje.

3.8. Mednarodna raven

V skupini Renault so evropske zahteve absolutna referenca kar se tiče preprečevanja poklicnih nevarnosti, ravno tako pa je nujno spoštovanje državne zakonodaje.

3.9. Transport

V notranjosti tovarne zaposleni spoštujejo prometne predpise in predpise, ki jih je odredila tovarna..

Tovarna skrbi za izobraževanje in seznanitev z nevarnostmi na cesti.

4. poglavje : Kompetence in izobraževanje

4.1. Sprejem

Za nove delavce je organiziran sprejem na delo, ki vključuje tudi teoretično praktično izobraževanje in v zvezi z varnostjo zdravjem pri delu, ne glede ali so to delavci, ki so zaposleni za določen čas, praktikanti ali študenti.

4.2. Poglobljeno izobraževanje

Za delavce, zaposlene za določen čas in tiste, ki so dodeljeni na delovna mesta, ki predstavljajo še posebno nevarnost, je organizirano posebno poglobljeno izobraževanje na temo varnosti. Seznam takšnih delovnih mest je dosegljiv, posodobljen in ga redno posredovan pooblaščenemu zdravniku.ela.

4.3. Trajno izobraževanje

Izdelan in potrjen je program izobraževanja, da se zaposlene periodično izobražuje na temo varnosti. Sprememba funkcije, sprememba dodelitve oziroma delovnega mesta, uporaba nove opreme in odkritje novih nevarnosti so lahko razlogi za ponovno izobraževanja..

4.4. Kvalifikacije

Zahtevane kompetence na področju zdravja in varstva so opredeljene s poslovníkom

4.5. Habilitacije, avtorizacije in posebna izobraževanja

Nekatera delovna mesta zahtevajo usposabljanja in posebna izobraževanja zaradi uporabe opreme ali zaradi specifičnih vlog. Zakonodaja predvideva področje uporabe ter okvir takšnih izobraževanj oziroma posebnih avtorizacij.

Voditi in posodablja se seznam oseb, ki so temu podvrženi, kot tudi izvedenih izobraževanj in prekvalifikacij.

5. poglavje: Sledenje rezultatov

5.1. Pokazatelji

Redno se spremljajo in predstavljajo pokazatelji, so definirani s v ciljih tovarne. Dodatno pa se spremljajo se specifični pokazatelji, ki obravnavajo se druge poglede, kot so poklicne bolezni, nesreče na poti itd.

5.2. Nesreče /incidenti/nevarni dogodki

Izdelana je metodologijo za obravnavanje, preiskovanje in določanje vzrokov nesreč, incidentov, neskladnosti, anomalij in nevarnih dogodkov z namemom, da bi določili ustrezne korektivne ukrepe, da bi posodobili program aktivnosti kot tudi ocenitev nevarnosti.

Za analizo nesreč z zaustavitvijo se uporablja QC story

Vodi se seznam ponesrečenih oseb, ki se jim omogočiti vrnitev na delo, zlasti na lažja delovna mesta.

5.3. Prva pomoč in poklicne bolezni

Register prve pomoči in nesreč brez hudih posledic vodi pooblaščen zdravnik, kot tudi deklarirane in priznane poklicne .

5.4. Varnostni obiski, notranji auditi in zakonske kontrole

Vpeljan je program periodičnih obiskov, s katerimi se ugotavlja, ali se aktivnosti učinkovito in dejansko izvajajo ter se prepriča o spoštovanju uvedene politike, doseganju ciljev, skladnosti z zakonskimi obveznostmi ter stalnem ocenjevanju nevarnosti.

Auditi morajo so načrtovani in izvedeni v skladu z nivojem tveganja, da bi zagotovili pravilno delovanje uvedenega sistema.

5.5. Korektivne aktivnosti

Vzpostavljena je struktura, ki določa različne odgovornosti, avtoriteto in roke za uvajanje in zaključevanje preventivnih/korektivnih aktivnosti ter za potrditev učinkovitosti izvajanja aktivnosti kot posledica ocenitve nevarnosti, auditov, vodstvenih pregledov, zakonskih kontrol in rednega nadziranja. To so redni mesečni sestanki Varnosti + na kolegiju tovarne.

5.6. Vodstveni pregledi

Vodstvo oceni/ovrednoti enkrat na leto ali pa vsakokrat, ko je to potrebno, sistem zagotavljanja varnostni in zdravja pri delu ter se tako prepriča o njegovi pristojnosti, ustreznosti ter dejanskem izvajanju.

6. poglavje: Periodično preverjanje in obvezni register

6.1. Organizacija in načrtovanje

Na podlagi zakonodaje je tovarna na formalen način določila predvidene kontrole, kot tudi osebo, ki so zadolžene za njihovo vodenje.

Izdelan je seznam sredstev, ki jih je potrebno kontrolirati, terminski plan ter organizacija, zadolženo za izvajanje.

6.2. Izvajanje

Kontrole in periodična preverjanja se izvajati smo pooblaščen osebe skladno z predpisanimi pravili (narava, periodičnost, kvalifikacija kontrolorja...)

6.3. Registri

V skladu s predpisanimi se vodi register preverjan. Registriso dostopni, vzdrževani in shranjeni v skladu s predpisanimi pravili.

6.4. Korektivni ukrepi

V varnostnem registru so vpisane ugotovljene anomalije, korektivni ukrepi za izvajanje ter roki in zadolžene osebe za izvajanje teh ukrepov.